

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

☛ Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ☛

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Főgimnáziumunk ügye.

Utóbbi időben mind sűrűbben intéz tamadást főgimnáziumunk, illetve annak tanári kara ellen a Szentesi Lap.

A tanulók száma csökken az iskolában: a nevezett lap nyomban a tanári testület ellen kovácsol e körülményből fegyvert s ha valamelyik tanuló kirug és kicsapatásának kényszerűsége következik be: hát ezért is a tanártestület egyes tagjának túlszigorúsága felelős, ennek bűneül lesz felróva.

Szóval: nincsen alkalom, amelyet hajánál fogva nem rántanak elő, hogy a tanártestületet vagy annak egyes tagjait a nyilvánosság előtt meghurcolják, miközben nagy a feljajdulás, hogy ime Szentes város milyen nemes és mekkora nagy áldozatkészséggel létesítette és tartja fenn a főgimnáziumot, mely pedig hanyatlóban van.

Vannak kérdések, amelyekhez durva kézzel nyúlni annyira, mint az ügyet magát dönteni veszedelembé.

Ilyen kétségtelenül a tanügy, melylyel szemben nyilvános bírálatot gyakorolni, melyet éber szemmel ellenőrizni a sajtó egyik legszentebb kötelessége ugyan, de amely a mellett, különösen zsenge korában mint nálunk

is van, megköveteli, hogy avatottan, teljes objektivitással szóljunk hozzá, ne pedig a szenvedély, a kirívóan célzatos rosszakarat hangján, amelyből kéri a Szonsz szándék, hogy előtünk maga a tanügy, az anyagi áldozattal fentartott iskola fejlődése, felvirulása, megerősödése mellékes: fő pedig a tanári kar egyes nem tetsző egyénein nagyot ütni, azokat a nyilvánosság előtt meghurcolni, közönség és tanuló-ifjúság előtt diszkreditálni.

Lapunk egyik utóbbi számában ígéretet tettünk, hogy behatóan fogjuk a főgimnázium ügyét méltatni, rámutatva az okokra, amelyek — a tanulók létszámának csökkenésében — magának az intézetnek is mintegy hanyatlását látszanak előidézni.

Ez ígéretünket váltjuk be most, amikor leplezetlenül fogunk ugyan rámutatni a baj kútforrására, de egyidejűleg igazságot szolgáltatunk a tanártestületnek is a méltatlan megtámadásokkal szemben; — mert hiszen ez is egyik kötelessége a tisztességes sajtónak.

A jelen tanév statisztikája kétségtelenül azt tünteti fel, hogy főgimnáziumunkban — a múlt évhez viszonyítva, — a tanulók létszáma jelentékenyen csökkent.

TÁRCA.

A szerelem hatalma.

(Folyt. és vége.)

— Közéleben kellett lennem, egész a legvégsőig, felelt az özvegy olyan szilárd hangon, mely ellentétben volt teste remegésével.

Elfordítá fejét, a közelálló székek egyikeről egy örökzöld koszorút vett fel és a kijárat felé indult.

— Gyermekek! engedj, hogy veled mehessen! kérte az agg anya összekulcsolt kézzel.
De leánya határozottan, erősen mozdulattal tagadta meg kérését.
— Oh, kérlek! mondta s aztán hozzátette: »Ha oly szives volnál kitekinteni«.

Az anya kicsiny, fürgé alakja átsietett a kápolnában, kitekintett a félig nyílt ajtón.
— Minden csendes és kihalt; szólt hátra és ezzel minden további ellentmondás nélkül becsatolta ki a fiatal özvegyt.

Az özvegy lassú léptekkel haladt végig a sírok közt, melyek mindenikét vastag hólepel fődte, amely alól csak itt-ott kandikáltak elő sirt díszítő apró fenyők gallyai.

Keresztek és sírkövek kísértetiesen rajzolódtak le a hullámzó ködben, mely alig engedett pár lépésre is tiszta látást.

Lესütött szemmel haladt az özvegy célja felé; nem tévovazott, jól ismerte az

utat. Maga választotta ki a helyet, hol szeretett örök álmát aludja, az örökzöld folyondárral befutott falak védő tövében, közvetlen a szomorú kőrifák közt álló kút közelében, melynek lassú csobogása itt halk üdvözlétként hangzott.

Már hallotta a kút vizének mormolását! Lassan felemelte tekintetét és hirtelen szinte megdermedt amulatában. Szemei tagra nyíltak és tekintették megmeredt.

A frissen hantolt sír fölé karesú nőalak hajolt. Szenvédeyesen kelle a környék körül le-tapostott hó és friss hantra omlania; fekete ruháját befeszkendezte a sár. A sötét fej, melynek burkoló kendője alácsúszott, a sírhantón összekulcsolt karjaiba rejtőzött, felső teste vonaglott a göresös zokogástól.

Az özvegy csak egy pillanattig bamult merően az idegenre, aki ő rea nem volt idegen. Aztan kemény, eiszzant vonas tünt elő halvány arcán, felemelt fővel lépett közvetlenül a sírhalomhoz és nyugodtan, hidegen mondta:

— Adjon helyet!

A zokogó nő összerendezte és hirtelen mozdulattal félig fölemelkedett. Térdelve, kezét hullamzó keblén megfeszítve, mintegy önkivületben tekintett fel a férfi özvegyéhez, akit olyan szenvédeyesen megsíratott.

Hirtelen pir öleszté elő arcát és homlokát, hogy épp oly gyorsan elűnjön és szinte örületes tekintetű szemeit elfordítva az özvegytől, dadogta:

— Bocsanát!

Első tekintetre e körülmény mindenesetre kedvezőtlen véleményt fog a fölületes szemlélőben az intézet iránt kelteni: csak hogy az ilyen jelenségeket nem szabad fölületesen megbírálni, hanem kutatva azok indító okát, úgy állapítani meg véleményünket és ítéletünket.

Ha ezt tesszük, a következőkre jövünk rá:

Szentes város nagy anyagi áldozattal létesítette ugyan községi gimnáziumát és fejlesztette azt főgimnáziummá. Mikor azonban e ponthoz, a betetőzéshez ért: egyszerre, alább megnevezendő okból, érthetetlen alkudozásba bocsátkozott a tanerők létszámának törvényes kiegészítése tekintetében a legfőbb tanügyi hatósággal, akkor kezdvén fukarkodni, amikor az intézet megerősödése, felvirulása leginkább követelt teljes áldozatkészséget.

Ami pedig e részben történt, ne higgye senki, hogy annak hire nem ment. És ugyan kívánhatja e vidéki szüle a gyermekét egy olyan tanítéletben tudományos pályára előkészíteni, amelyről látja, hogy a fantortó erkölcsi testület fukar kézzel alkudozik az ott alkalmazandó tanerőkre, mik nélkül a teljes sikerű tanítás lehetetlen?

A holthálvány arc, a szemek kétségbeesett kifejezése egy pillanat alatt meglágyítottak az özvegy szívet.

Arconasai merevsége felengedett. Egy pillanatra rá, mely mindkettőjükre örökkévalóságnak tetszett, az özvegy lehajolt, a koszorúk egyikéből egy zöld galyacskaát oldott le és, fél lépéssel hatrálva, némán nyujta azt a térdelőnek, ki ismét zokogásba tört ki.

A nélkül, hogy egy szót merne az özvegyhez intézni, nehézkesen emelkedett fel a térdelő, a zöld agat szemeihez emelte és aztan tantorgó léptekkel távozott. A következő pillanatban már elnyelte a köd sötét alakját.

Az özvegy a magával hozott örökzöld koszorút fejtől helyezte a sírhalomra, mely minden boldogságot, bánatot, örömet és szenvédesét fődte, aztan csendesen letérdelt. Mily érzelmek hullámzottak szívében: csak isten tudhatta.

Mikor néhány percre rá visszatért a kápolnához, rea varó anyja eleje sietett. Az ifjú nő lázas pirban égő arca, szemekének sajátságos fénye megremíték az aggdó anyát, hogy fájdalmasan felkiáltott:

— Oh, gyermekek! ez sok volt a te gyenge erődhöz!

Leánya mindkét karjával atölelte:

— Anyam, édes anyam! Mégis boldog vagyok! Enyem volt megtört szemének utolsó tekintete és ream maradt gyermeke is!

Az avatott kutató figyelmét nem kerül el bizonyára e fukarság indító oka sem.

Látni fogja, hogy ez korábban nem volt így, hogy ez a fukarság maga erőszakolt, látszólagos, mert hiszen ugyanaz a fukarkodó erkölcsi közület másfelől, egészen indokolatlanul — pazar kézzel szórja a közjövdelem ezreit, éppen nem csinálván lelkiismereti kérdést az adózó polgárok ilyen megkárosításából.

A fukarságnak tehát személyes motívummal kell bírnia és tényleg így is van.

A tanártestület egyes tagjai elvesztették azok kegyét, akik a fenntartó erkölcsi közület elhatározására ez idő szerint döntő befolyást gyakorolnak s hogy ez egyeseket zaklassák, azért kell szenvednie magának a tanártestületnek és tanúgynek is.

Ez nem szép, nem tisztességes módja ugyan a közügyek egyik legfontosabbja, a tanúgy intézésének, de tagadhatatlanul így van.

És vajon mi okon vesztették el azok a tanárok az illetők kegyét?

Talán mert tanításra képtelenek? Talán, hogy pedagógiai vagy közérkölcsei szempontból, vagy akár tudományos képzettségük és az általuk felmutatott taneredmény tekintetében kifogás alá esnek? Mert egy tanár vagy tanító egyéniségének megbírálásánál csak ezek bírhatnak döntő szavallal.

Nálunk, sajna, nem így van. Hiszen a kegyvesztett tanárok régebben működnek gimnáziumunknál, sőt csaknem mindannyian itt éltek le, ez intézetnél és közöttünk életük java részét, mindenkor — a legújabb időkig — általános megelégedésre, teljes odaadással szolgálván a tanúgyet.

Nemzedékeket neveltek fel és bocsátottak szabad szárnyra, ki az életbe és soha gáncs nem érte nemes munkásságukat.

Lehetetlen, hogy ezek most egyszerre úgy alakultak legyen át, hogy tanárra módosítsuk essék kifogás alá. De nincsen is azok közt, akiknek kegyét vesztették, egy sem, aki e részben a bíró kvalifikációjával bírna fölöttük.

A kegyvesztésnek tehát személyes alapja kell, hogy legyen. És tényleg így is van.

A tanárok emberek, polgárok is mernek lenni, egyik-másik szabadon akarja gyakorolni polgár-jogait. Társadalmi állása, képzettsége, ismerete és tudása egyaránt kiválóan képesítik őt arra és természetes, hogy jellem-tisztasága nem viszi ezenközben azok taborába, akik a közérdeket öns céljaik fejős-tehenének tekintik és most a városnál irányadó szerepet visznek.

Igy következik aztán be közte és e dőllyös, tenhéjázó irányadók közt, egészen akaratán kívül az az összeütközés, melynek a tanúgy, a főgimnáziumi oktatásügy vallja kárát, amelyre, hogy keserves ezeket áldozunk: azok panaszkodják fel legjobban, akik vakaságukban az intézet ellen törnek, azt a nyilvánosság előtt tanáraiban mindenkor kisebbiteni törekedvén.

Ez az egyik igazi indító oka a tanulók létszámcappanásának, amiből önként következik, hogy a másik, nem kevésbé jelentős indító ok, a helyi viszonyok áldatlan, züllött volta.

Ugyan mi megnyugvást találának a vidéki szülők abban, hogy Szentesre, az itteni főgimnáziumba küldjék fiaikat, ahol mindenképen csak rossz példaadással van a köz- és társadalmi élet a tanulóra; ahol az intézet falán kívül nem lát egyebet maga előtt a tudatlanság pöffeszkedő göggyénéi, léhaságnál, nagyképu henccegénél?

Aki abban a hitben ringatja magát, hogy városunk e részben már jó idő óta nem hírhedett; akik az általános, országos közvéleményt, mit Szentesről táplálnak csak azokból a hazug táviratokból itélik meg, amikkel innen egy klick árasztja el a fővárosi lapokat: keservesen csalódnak.

Mert Szentes ma — üresfejű demagógjai jóvoltából — országserzte veszett hírből áll, ahová hát gyermekeket, különösen fiúgyermeket nevelőbe adni, senki sem tarthatja tanácsosnak.

Igen, vetik okul, de nem csupán a vidéki ifjak elmaradásában csökkent főgimnáziumunk tanuló ifjúságának létszáma, hanem szentesi szülők is elküldték gyermekeiket idegenbe.

Hát ez igaz is. De tessék csak figyelembe és számba venni: kik azok a szentesi szülők, akik vagy idegenbe küldték fiaikat vagy elvonták az iskolától, hogy otthon, háznál tanítsassák? Azt hisszük, nem térünk el a valótól, ha állítjuk, hogy mind-e szülők ott keresendők azok taborában, akiknek kegyét — a fent kifejtett oknál fogva — a tanárok egyike-másika eljártozta. Es — hogy egyebet ne említsünk — Kecskeméten két főgimnázium is van s dacára ennek nem egy kecskeméti fiút küldenek szülei idegen város gimnáziumába, mert rendesen úgy van az, hogy a rossz tanulóval így kísérleteznek. Hiszen a szülők sohasem gyermekükben keresik és találják fel a rossz taneredmény okát, hanem a tanárban.

Ime, ezekben kell objektív szemlélőnek műhatatlanul a bajkúforrását megismernie. Ide vezethető vissza az a hanyatlás, mely főgimnáziumunknál ez idő szerint a tanulók létszámának megcsappanásában nyilatkozik meg.

Mikor magunk költjük az általunk valóban nagy áldozattal fenntartott intézet vesztett hírért, mikor magunk hurcoljuk meg — alacsony személyes bosszú által feltízelve, — a nyilvánosság előtt annak egyes tanárait: ne csodáljuk akkor, ha a vidéki szülők idegenkedve fordulnak el tőlünk.

A tanárt csak iskolai működésében, vagy legfőlegbb ha nyilvánosan erkölcstelen életet él, szabad és lehet megbírálni. E részben pedig főgimnáziumunk egyetlen tanára sem eshet kifogás alá.

Egyébként pedig, az intézet falán kívül, tiszteljen benne a szabadakaratú embert, az alko mányos polgárt. Hiszen a kettőt nagyon jól lehet egymástól különválasztani.

S ha így teszünk: bizonyos, hogy főgimnáziumunk jó hírnévben, látogatottságban erősödni, virulni fog.

Közigazgatási bizottság.

Ritkán esik vármegyénk közigazgatási bizottságának olyan érdekes, élénk gyűlése, mint volt a f. hó 20-iki, amelyen két fegyelmi ügy végelintésének bejelentésén kívül, a csongrádi politikai páter két ügye, főleg azonban a vármegye 1893—94. évi utadó-előirányzata és az e körül kifejtett, valóban magas színvonalon álló vita tette változatossá a tárgyszorozatot.

A bizottság tagjai is a szokottnál nagyobb számban jelentek meg e gyűlésen, mint elsón a nyári munkaszünetes vagy inkább gazdasági teendőkkel lekötött időszak után és kitetszett rajtuk, hogy kedvvel foglalkoznak a közügyekkel, melyek eléjük terjesztetnek.

Hogy sorrendben haladjunk: Z s i l i n s z k y Mihály főispán, a biz. elnöke, d. e. 9 órakor meleg hangú üdvözléssel nyitván meg a gyűlést, előadta, hogy a szabadságon távol volt alispán helyett ez alkalommal az alispáni előadmányokat Cicatricis Lajos dr. főjegyző fogja előterjesztetni, egyúttal felhívta a nevezett főjegyzőt, előadmányai előterjesztésére.

E közigazgatási előadmányok közül kiemelendők a következők:

A belügyminiszternek az Sz. Kovács Pál-féle fegyelmi ügyben hozott legfelsőbb fokú határozata, amelyet annak idején már ismertünk s amelyet a bizottság tudomásul vett, elrendelvé egyidejűleg annak az érdekelte felekkel leendő közlését.

Mindszent községnek a belügyi minisztérium 3695 frtot előlegezett a trachomajárvány ellen irányuló költségek fődózására. A község az összeg visszatérítésének elengedéseért folyamodott, a közig. bizottság a község kérvényét partolólag is terjesztette fel; a belügyminiszter azonban nem adott helyet a kérelemnek, ellenben késznek nyilatkozott: a visszatérítésre időhaladékot adni, felhívva a közig. bizottságot, hogy e részben javaslatot terjesszen fel.

A közig. bizottság ennek folytán javasolja, hogy engedtesék meg, miszerint Mindszent község ezen tartozását, kamat-mentesen, 1893-tól kezdődő 10 év alatt törlessze le.

T a s n á d y Antal dr. polgármestert a belügyminisztérium, Szentes város képviselői közgyűlésének közbevetett főlebbezése elutasításával, hivatalába, — a közig. bizottság határozatához képest — visszahelyezni és ellene a fegyelmi eljárást beszüntetni rendelte.

A miniszteri rendelet tudomásul vétetvén, útasított az alispán, hogy nevezett polgármester hivatalba visszahelyezését haladéktalan eszközölje, és a Sima Ferenc és tarsai által a polgármester ellen emelt vádak tekintetében a vizsgálatot megeljtve, erről a közig. bizottsághoz 15 nap alatt jelentést tegyen.

Felolvastott a belügyminiszter rendelete, melyel Csongrád községnek a grámpénztár kezelési jogot engedélyezi. A rendelet tudomásul vétetett és az illetékes hatóságokkal közöltetni rendeltetett.

H e g y i Antal csongrádi plébánost a közig. bizottság egy régebbi határozata, a szegedi pénzügyigazgatóság ellen egy beadványában használt sértő, durva kifejezésekért 100 frttal megbírságot, mi ellen a nevezett plébános főlebbezéssel ít. A főlebbezéshez

csatolandó latt volna maga a megbírságolásra vezető durva hangú beadvány is. Minthogy azonban ez az ügyirat az orsz. pénzügyi bíróságnál volt és onnan csak most érkezett vissza, a kellően felszerelt ügyiratok kapcsán a plébános főbbezzése most fog a belügy-miniszterhez felterjesztetni legfőbb fokú határozat alá.

A félegyházi árvaszék megkeresését intéz varmegyénk közig. bizottságához az íránt: utasítaná Hegyi Antal csongrádi plébánost Kiszling Julis és Józsa kiskorú csongrádi születésű árvák keresztlevelének hivatalból a nevezett árvaszék részére való kiadására, miután a plébános az árvaszék ez íránt hozzá intézett kérdésnek teljesítését megtagadta.

A közig. bizottság, a félegyházi árvaszék megkeresésének helyett adva, hozott határozatában Hegyi Antal plébánost a nevezett kiskorú árvák keresztlevelének a közig. bizottsághoz 8 nap alatt leendő beadására utasította, honnan e keresztlevelék hivatalból fognak a félegyházi árvaszéknek megküldetni.

Örökös viszály és surlódás gyuanyaga a dorosmai közbirtokosság ügye. Száz alakban, ezer változásban kerül hol a közig. bizottság, hol a megyei törvényhatóság elé. Most a következő alkalomból foglalkozott vele a bizottság:

Jerney Mihály és társai dorosmai közbirtokosok kérvényt intéztek a járási főszolgabíróhoz, hogy utasítsa a közbirtokosság ideiglenes elnökét bizonyos záros határidőben, a kérelemben megjelölt tárgysorozatral, közgyűlés összehívására.

A járás főszolgabírójára a kérelemnek helyet adott, de ezen határozata ellen meg a közbirtokosság ideiglenes elnöke és több közbirtokos főbbezett az alispánhoz, aki azonban főbbezzésüket elutasítva, a főszolgabírói határozatot indokainál fogva helyben hagyta.

Ez alispáni határozat ellen főbbezzés adatván be, a közig. bizottság hozott határozatával a járási főszolgabíró határozatát feloldotta, kimondván egyúttal, hogy a közbirtokosság ügyeibe avatkozni a varmegye nem illetékes.

Pandovics Döme és Juhász János a szentesi görög keleti egyház nevében beadványt intéznek a közig. bizottsághoz, hogy az épülő szentes-vásárhelyi vasút temetőjüket szeli át. Kérik az építési terv megváltoztatását.

A közig. bizottság határozatilag kimondja, hogy a beadvány elintézésére magát illetékesnek nem tartja s azt lehető figyelembevétel végett átteszi a vasútiügyi bizottsághoz.

Utolsó érdekes tárgya volt a közigazgatási előadmányoknak az 1893—1894. évi utadóelőirányzat, amely felolvastatván, Albertényi Antal megyei főszámvevő adta meg a szükséges felvilágosításokat.

Fölöttébb érdekes, tanulságos és magas színvonalon álló vita keletkezett erre, amelyben résztvettek: Novák József, Csató Zsigmond dr. alispán, Fekete Márton, Sebők Gyula főmérnök, Réti Ferencz és Cicatricis Lajos dr. főjegyző.

A vita anyagával rövid időn behatóan, esetleg több cikk keretében fognak foglalkozni annyival inkább, mert azt varmegyénk közlekedési politikájában egy szebb jövő bekövetkezése előfeljél kell tekintenünk és a szerint méltatnunk is.

Itt csak röviden annyit kívánunk ezúttal feljegyezni, hogy a közig. bizottság a költségelőirányzatot általánosságban, Csató

Zsigmond dr. módosításaival, a törvényhatósági közgyűlés elé terjesztendőnek elfogadta és kinyomatását, valamint a kinyomatott példányoknak a törvényhat. biz. tagok közt leendő szétosztását elrendelte.

Néhány jelentéktelen ügy elintézése után a többi szak-előadmányok kerültek sorra, amelyek közül ezúttal kiemelendőnek tartjuk Pollák Sándor dr. helyettes megyei főorvos előterjesztését, amelyben szomorú képet vázolja a prostitúció és ezzel a bujákór nagymérvű terjedésének, egyúttal a prostitúció dolgában szabályrendelet alkotását sürgetvén.

Gyűlés vége fél kettőkor délután.

Üjdonságok.

Szentes, 1892. szeptember 22.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán, itthon a legsürgösebb ügyeket elintéztvén, a f. hó 21-én horgosi birtokára utazott, honnan ma több halaszthatatlan ügy elintézése végett a fővárosba utazik. A főispán e hó végével költözik haza családjával horgosi nyaralásából.

— **Vasútiügy.** A szentes-vásárhelyi vasút építésre vonatkozó s a vasúti érdekelttség és Greerer Miklós építési vállalkozó közt létrejött építési szerződés a kereskedelemügyi miniszter a f. hó 15-én vette jóváhagyólag tudomásul. A szerződést az érdekelttség részéről Zsilinszky Mihály elnök-főispán, Csató Zsigmond dr. alispán, Baksa Lajos dr. vásárhelyi polgármester, Kiss Zsigmond és Wimer Károly, az építési vállalat részéről Greerer Miklós és Basch Mihály társvállalkozók írták alá. A szerződés — úgy halljuk, — sokszorosítva lesz és úgy a megyebizottsági tagok, valamint az érdekelttség tagjai és községei közt ki fog osztatni.

— **A gimnáziumi bizottság üléséből.** A gymn. bizottság e hó 20-án újra ülésezt kényserült. Az előbbi ülésen ugyanis a matematika-fisikái tanszékre megválasztott Pótomcsik Ignác lemondott; szerencsére az előbbi pályázatban részt vett Perényi Vilmos hajdúböszörményi tanár, mint egyetlen kiegészítő volt még, a kire a megszorult gymn. bizottság reflektálhatott és őt a próbaidő fentartása mellett meg is választotta. A német-latin tanszékre egyetlen pályázó, ki a német és latin philológiából a tanári alapszintig már letette, Eisrich György félegyházi tanár, a ki 3 évi próbaidőre oly kikötéssel, hogy addig a teljes tanári képességet megszerzi, egyhangúlag megválasztott. Dr. Klein Jakab helybeli rabbi folyamodványát e tanszékre a gymn. bizottság figyelembe vehetőnek nem találta. Mindkét megválasztott tanferri táviratilag állásának elfoglalására hivatott fel. Csak aztan ezek is le ne mondanak!

— **Egy arckép története.** Nem halt még ki a hála az emberek szívéből! Horváth Gyula volt kormánybiztos szentesi közeleti és politikai tanítványai fényesen bebizonyították ezt, amikor gyűjtést rendeztek, hogy mesterük arcképét megfestetve, az Szentes város tanácskozási termének ajánlják fel, hadd gyönyörködhessenek a mester arcmásában ahányszor a város ügyeit elintézni tanácskozássra gyűlnek. Az adakozás beütozt, az arcképet felajánlották és ünnepies leleplezés e ügyét közgyűlés elé vették. Hah! De akadtak a képviselőtestületben, akik az ajándékot ingyen sem akarták a városnak elfogadni, akik az ellen fennen tiltakoztak és dacára az ellenkező határozatának, ezt meg is főbbezték. Hosszú időbe tel, hogy ez a főbbezzés megfeneklett a volt polgármester privát asztalfiókjában és onnan kihalaszatván, a fölöttes megyegyűlés elé került, amely azt elvetette és a diszleplezést megengedte, a szentesites mázát adva meg ezzel a városi képviselőt törvénytelen határozatának. De a főbbezzők ebben sem találtak megnyugvást és ügyüket a belügyminiszter

elé vitték: hadd ítéljen az, kinek van igazga? És a belügyminiszter ítelt. Helyet adott a főbbezzésnek, kimondta, hogy Szentes város közgyűlési határozata csakugyan törvénytelen, tehát megsemmisítendő. A városnak diszközgyűlést tartani joga sincsen. Egyébként, ha rendez val rendkívüli közgyűlésen való arcképleplezést fog törvényes formában hozni, az ellen nem lesz kifogása. S így maradt elgyelőre a háladatos arcképleplezés.

— **Számonkérő szék.** A Szentes város képviselői közgyűlése által kiküldött számonkérő szék, értesülésünk szerint, tegnap kezdte meg a városi hivatalok ügymenetének vizsgálatát a polgármesteri hivatalban, hol egész nap működött. Kíváncsiak vagyunk a számonkérő szék működésének eredményére, amelynek előre megállapított programjáról mesés hírek keringenek a városban.

— **Iskola-látogatás.** Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő, a f. hó 20-án a közig. bizottság gyűlésén városunkban időzött, ez alkalomból délután meglátogatta a polgari leányiskolat is. A tanfelügyelőnek a községi iskolaszék még csak be sem jelentette a polg. leányiskola igazgatásában önkényűen keresztültvált változást, melyet nélküle eszközölni az iskolaszéknek joga sem volt és így természetesen, hogy Gond Juliska k. asszonyt a tanfelügyelő igazgatónak el sem ismeri, amit ezúttal ki is jelentett.

— **Bizottsági gyűlések.** Varmegyénk gyámügyi főbbezzelti bírósága és erdészeti szakbizottsága a f. hó 20-án délután gyűlést tartottak a varmegyeház kistermében.

— **Hidvizsgálat.** A közigazgatási bizottság f. hó 20-iki gyűlésén pro és kontra élénk vita tárgyát képezte a földi artéri fahid vaszerkezetre közvetlen való átváltoztatásának kérdése. A bizottsági tagok közül különösen Réti Ferencz mondotta a mai állapotot tovább türethetetlenek, a hidat teljesen romlottnak és közbiztonságól tarthatatlannak. Sebők főmérnök szintén a mellett volt, hogy a hid már a legközelebbi jövőben vaszerkezetre cseréltesse át s egyidejűleg a mai hidon legsürgösebb javításokat 900 frt költséggel irányozta elő. E vita következménye volt, hogy tegnap reggel Csató Zsigmond dr. alispán a főmérnökkel személyesen ment ki a földi artéri hidvizsgálatra, mely alkalommal maga a főmérnök konstatalta, hogy a hid nincsen olyan megromlott és közveszélyes állapotban, mint hitték és a tervezett javítással még évekig kiállja a közszolgálatot.

— **Lóverseny.** A csongrádvarmegyeyi gazdasági egyesület által rendezendő lóverseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Nevezések már szép számban történtek — különösen a kocsiversenyre. A »Szentesi Hölgyek« díjára — a gyűjtés már megindult — s ajánlván ezt t. hölgyeink becses figyelmébe — tudomásul hozzuk — miszerint az említett célra, lapunk szerkesztőségében is lehet adakozni.

— **Pályázatok a varmegyén.** Csató Zsigmond dr. megyei alispán meghirdette a pályázatot az előlépés folytán üresedésbe jött Csongrád-járási főszolgabíróságra, valamint a lemondás folytán üresedésbe jött megyei I. árvaszéki ülnöki, esetleg előléptetés folytán megüresedhető II. és III. árvaszéki ülnöki állásokra is, melyek az októberi rendes megyegyűlésen lesznek betöltve. A pályázati kérvények mindez állásokra a f. évi október hó 10-én délután 5 óráig nyújthatók be Zsilinszky Mihály főispánnál. A pályázatokra vonatkozó közelebbi adatokat a lapunk mai számában közzétett idevonatkozó hivatalos hirdetésekéből tudhatják meg az érdeklődők.

— **5653.** Zsidó polgártársainknak nagy ünnepe kezdődik ma, üjlesztendő, az ő 6-tes

támentomi időszámításuk szerint a világteremtés 5653-ik esztendeje. Szent ünnepe ez minden hívő zsidónak, melyet a legfelvilágosultabbak is kegyelettel ünnek meg. Mert e napon zárja le — a vallásos hit szerint — Jehova a nagy évkönyvet és vonja meg az emberek jó és rossz cselekedeteinek mérlegét, hogy az ezen ünnepre 8-ad napra következő engesztelődés, vagyis nagybőjt napján, fölül-tük a következő évre a szerint mondjon előre ítéletet.

— **A fogyasztási adó dugárai.** A fogyasztási adókezelőség felügyelői tegnap két korcsmáros érték rajta, akik a fogyasztási adófizetés elől italokat rejtegettek. Az egyik Rózsza Lajos, aki 3 hordó pálinkát rejtegetett olyan szerencsésen, hogy mire rajta-érték már itt-ott volt valami az italból a hordók fenekén; a másik pedig Schönbereger Adolfné, aki egy hordó mustot akart elvonnai a fogyasztási adófizetés elől. A felügyelet és ellenőrzés mindenesetre nagyon példás lehet a fogyasztási adókezelőségnél, ha egy korcsmáros, egészen kifogytáig rejtegethet el 3 hordó pálinkát a felügyelő elől és példás felügyelet és ellenőrzésért nagyon sovány vizsgálatos a városra, hogy most a rajtaérteket megbírságozzák, mert hiszen a bírság-pénznek jó része épen a felügyelő urak zsebébe folyik be.

— **Szökevény leány.** Ismét megugrott városunkból egy leány a szerelem berkeiből. A korcsmáros, kit ezúttal ilyen baleset ért, Szabó Istvánné és a szökevény leány Klebeisz Lidia, veszprém megyei, szt. gaáli illetőségű szabadleány, kiért ottani kerékgyártó kedvese jött el, hogy megszöktesse. A szökevény leányt Felegyházán érte a rendőrség köröző távirata, ahonnan aztán nyomban vissza is kísérték.

— **Hibaigazítás.** Lapunk legutóbbi számban tévesen írtuk, hogy Fekete Márton árment. társulati főigazgató Orsz. János helyére nevezte ki Tóth Károlyt központi irnoknak. Orsz. János ugyanis nem központi irnok, hanem iktató-kiadó volt a főigazgatóságnál és helyére a főigazgató Sánta Ferenc volt központi irnokot nevezte ki iktató-kiadóvá, az így megürlt irnoki állásra pedig Tóth Károlyt.

Fekete, fehér és színes damast selymek műterenként 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig (8 különböz fajtában) szállít egyes megrendelt öltönyökre, vagy egészekben is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (S)

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** szeptember 18-iki száma Kossuth Lajos 90-ik születésnapjára alkalmas külön-külön képmellékletül, Kossuth nagy ívrét alakú s művészi kivitelű legújabb arcképpel s a szövegbe nyomott 14 képpel jelent meg, a melyek nagy részt szintén Kossuthra vonatkoznak. E szám tartalma a következő: Kossuth Lajos kilencvenedik születésnapja. (Arcképpel) Barath Ferencztől. — Kossuth Angliában: 1. Lord Russel és lord Palmerston levelei. (Lord Russel közelebb megjelent életrajzából) 2. Mc Carthy történeti művének Kossuthról szóló szakasza. — Tallya és a tallai ev. templom. H a j a s z a l tallai ev. lelkészétől. (Képpel Cserna Károlytól). — Kossuth Lajos szülőháza Monokon. (Képpel Cserna Károlytól). — Kossuth születéséről. (A »Vasárnapi Ujság« által összegyűjtött adatok). — Emlékezések Kossuthról. — Kossuth arcképei. (Több arcképpel, köztük Irányi Dániel bírtokában lévő amerikai kép után készült, még kiadatlan arcképpel és Kiss Görgy új szoborművének képével). — Kossuth Lajos lakasa Turinban. (Képpel) — Kossuth dolgozó szobája Turinban. — Részlet a Via dei Milie utcából, a hol Kossuth lakik. — Kossuth Lajos édesanyja. (Egykorú

olajfestmény után.) H e g y e s i Mártontól. — Kossuth ünneplése. — Dzieron. (Arcképpel). — A méhészeti kiállításból. — Tamassy József. (Arcképpel). — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyetek; Mi újság; Egyveleg; Sakkjáték; Keptalány; stb. rendes rovatok.

Az **Ország-Világ**, a legerterjedtebb s Benedek Elek által kitünően szerkesztett szépirodalmi lap 37—38-ik száma mint önálló füzet is megjelent. Az érdekes tartalomról felemlítjük a következőket: Leonóra, regény, (befejező közlemény) Sziklay J. tól. Mátka dal, írta Sió Ferenc. Két Robinzón, Kovács Dezsőtől. Török János (arcképpel) Az élet terhe oly nehéz (vers), Lévy Mihálytól. Járatlan utak, Bede Jóból. A sürgöny, írta Mosdóssy Imre. A színvakság, írta Kemenczy Kálmán. Fáradt, írta Somfai János. »Versek« (Incédi költeményeinek bírálat). írta Lévy Mihály. Kóssuth és családja (képekkel). Közélet, írta Palágyi Lajos. Shoking, Makrancitól. Abslaga, írta Sajó Aladár. A szekes főváros iskolái, Rózsavölgyi Gyula arcképpel. Tamassy Józsefről, (képekkel), írta Solymossy Elek. A hétről cím alatt Székely Huszár tárcái igen érdekes képet adnak a hét eseményeiről, a Nők világa és a többi rovatok szintén érdekesen tájékoztatnak a hazai és a külföldi fontosabb társadalmi vagy művészi eseményekről, a divatmelleket meg párisi minták után készült legújabb toiettek mutat be; a képek pedig a haza és külföld jelesebb festőinek remekműveit mutatják be. A kiváló és gazdag tartalom mellett a díszes kiállítása és olcsósága teszi meg ajánlóbbá a lapot. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, egy hóra 70 kr. Egyes szám ára 16 kr., kettősé 30 kr. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.)

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

Bpest, szeptember 22-én.

Az időjárás az elmúlt héten kedvező volt. Meleg verőfényes napok jártak s a hőség ismét egész nyáriassá változott. A tengeri időret az ország minden vidékén megkezdtek, az eredmény vidékenint igen különböző. A repce már el van vetve, csak esőt várna hogy kikelhessen. Átalában az esőre nagy a szükség.

G a b o n a ü z l e t . B ú z a Az e heti búza üzlet élénk lefolyású volt. A hét elején már szilárdult az irányzat, de árvajulás nem mutatkozott; utóbb azonban erős kínalat és nagy vételkedv mellett az árak emelkedtek, úgy, hogy azok jó 20 krral magasabban záruk, mint egy héttel ezelőtt. Utolsó jegyzés: tiszavidéki búzában minőség szerint 7.45 — 8.15 frt. — R o z s a E cikk ára a hét folyamán 10 krral emelkedett. Helyben 6.50 frtíng fizettek; vidéken kevés volt a kínalat, egyes tételek 5.75 frttől, 6.20 frtíng adattak el minőség és távolság szerint. — Á r p a változatlan. Helyben 5.35—5.50—5.60 frton kelt, vidéken jobb minőségű 5.50 frton adott el. Z a b a E cikk ára 10 krral emelkedett. Helyben 5.45—5.80 forintig fiztetett minőség szerint. T e n g e r i , változatlan áron kelt. Helyben 4.90—4.95 forint, vidéken 4.45 forinton kelt. Új tengeri vidékről 3.90 forinton kínalt; október — júniusra 4.15 forinton kelt. R e p c e szilárd: 10.80 fortról 11.50 forintra emelkedett; káposztaterpce aug.—szept. 11.25—11.50 frtíng köttetett.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: *Dr. Mátyffy Ferencz*
Társ-szerkesztő: *Dánfalvi Lajos.*

7207/1892. **Csongrádvármegye alispánjától.**

Pályázati hirdetmény.

Bsongrádvármegye törvényhatósága árvaszékénél üresedésbe jött s évi 1000 frt.

fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott **1-80**, illetve az esetleges előléptetés által üresedésbe jövő s szintén évi 1000 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott **11-00**, valamint az évi 900 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott **111-ad ülnöki állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen tisztí állások bármelyikét elnyerni kívánják, — hogy az 1883. I. törvényekben meghatározott képessétségi-kezelő igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1892. évi október hó 10-ik napjának d. u. 5 órájáig, méltóságos Zsilinszky Mihály főispán úrhoz nyujtsák be.

Szentes, 1892. évi szeptember 21.

DR. CSATÓ ZSIGMOND,
alispán.

3—1

Tiszta vér

13—8 az egészség!

Titkos betegségek, szemölcsök, bőrkütsétek, sápkör, általános eryesed és gyengeség megszűnnek tiszta vér mellett! Mődszerünk használatánál győkeres eredményt biztosítunk.

Tudakozódásokhoz válaszbélyeg melléklendő. Cim:

„Office Sanitas“ Páris
30, Fauburg Montmartre.

Táncitanítás.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tek. tanári kar határozata folytán a táncitanítást a későbbi időben nem, csak most az iskolai év elején engedni meg, és pedig iskolás növendékek részére a **gimnázium tornatermő engedni** ad; egyéb tanulók részére pedig, kik az esti órában vehetnek részt, a **48-as kör helyiségeben** fog megtartatni. — Tanfolyam 6 hét, tandíj 8 frt, akik egyszerre legalább 10-en, illetve 10-et jelentenek be, 7 frt, akik 30-at, 6 frt, ismétők (az itt nev. kiségitők), kik alapos oktatásban részesültek, a tandíj felét fizetik. Beiratások a 48-as kör helyiségeben d. u. 5—6 óráig kéretnek.

Szamos pártfogat két

Szentesen, 1892. szeptember hó.

kiváló tisztelettel

Tany József,

2—1

tánc- és illemtanító, Budapestról.

7207/1892. **Csongrádvármegye alispánjától.**

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál üresedésbe jött s évi 1000 forint fizetéssel, 200 frt lakbérrel, 200 frt uti és 100 frt irodai átalánnyal javadalmazott **csongrádi jár. főszolgabírói állásra** ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen tisztí állást elnyerni kívánják, hogy az 1883. I. t-cikkben meghatározott képessétségi-kezelő igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket, Zsilinszky Mihály főispán úr ó méltóságához, 1892. évi október hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig nyujtsák be.

Szentes, 1892. szeptember 21.

DR. CSATÓ ZSIGMOND,
alispán.

3—1